

Наукові перспективи
Видавнича група

СУЧАСНІ АСПЕКТИ МОДЕРНІЗАЦІ НАУКИ: СТАН, ПРОБЛЕМИ, ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

у рамках роботи Видавничої групи
"Наукові перспективи"

Матеріали XLVIII Міжнародної науково-
практичної конференції (07 вересня 2024 року,
м. Констанца (Румунія) дистанційно)

Мирного неба!
Більшої України!

DOI: <https://doi.org/10.52058/48>

УДК 001.3-048.35:0/9](06)

C91

Схвалено до друку Президією Всеукраїнської Асамблеї докторів наук з державного управління (Рішення № 2/9-24, від 02.09.2024)

Матеріали конференції індексуються у міжнародній пошуковій системі Google Scholar

Організаційний комітет конференції:

І.В. Жукова – кандидат наук з державного управління, доцент; *Є.О. Романенко* – доктор наук з державного управління, професор, Заслужений юрист України; *О.М. Непомнящий* - доктор наук з державного управління, професор, Заслужений будівельник України; *О.І. Дацій* - доктор економічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України; *О.М. Макаренко* - доктор медичних наук, професор; *Маркета Павлова* – директор Міжнародного економічного інституту (Чехія); *Юрій Кійков* - доктор інформатики, доктор технічних наук у галузі розвитку освіти (Чехія); *Володимир Бачишин* - доцент кафедри економіки (Словаччина); *Гумеїр Гусейн Ахмедов* – доктор педагогічних наук, професор (Азербайджан); *Петер Ошват* - доцент юридичного факультету (Словаччина); *Л.С. Ахметова* - доктор історичних наук, професор політології, професор кафедри ЮНЕСКО (Казахстан); *Бадрі Гечбаїя* - доктор економічних наук, професор, Асоційований професор Батумського державного університету ім. Шота Руставелі (Грузія).

Секретар: *А.С. Ковальчук* - здобувач ступеня доктора філософії (PhD).

Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку: матеріали XLVIII-ої Міжнародної науково-практичної конференції / за ред. І.В. Жукової, Є.О. Романенка. м. Констанца (Румунія): ВАДНД, 07 вересня 2024 р. 292 с.

У матеріалах XLVII-ої Міжнародної науково-практичної конференції висвітлені оригінальні дослідницькі та оглядові розвідки з теоретичних та прикладних аспектів державного управління, права, економіки, історії, педагогіки, психології, техніки та інших галузей науки для їх інтеграції у європейський, світовий науковий простір.

Матеріали будуть корисними та цікавими науковцям, викладачам, педагогам-практикам, представникам органів державної влади та місцевого самоврядування, здобувачам вищої освіти, громадсько-політичним діячам, а, також, усім, хто цікавиться міжнародним досвідом реалізації інноваційних освітніх процесів.

Матеріали подані в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

© автори, 2024

© Видавнича група «Наукові перспективи», 2024

© Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління, 2024

© Асоціація науковців України, 2024

Левкун Т.В.

адвокат, кандидат наук з державного управління,
доцент кафедри права та публічного управління,
ЗВО «Університет Короля Данила»

Мельничук В.І.

доктор філософії,
доцент кафедри права та публічного управління,
ЗВО «Університет Короля Данила»

ЗАСАДИ ВЗАЄМОДІЇ ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ З ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ, МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

В сучасних умовах політико-правової модернізації й формування правової держави, одним із визначальних факторів розвитку демократії є, безперечно, ефективне функціонування інститутів громадянського суспільства: політичних партій, громадських, релігійних організацій, невідприємницьких товариств, що утворюються актами органів державної влади, асоціацій органів місцевого самоврядування та їх добровільних об'єднань, саморегулювальних організацій тощо.

Якщо діяльність політичних партій в основному спрямована на реалізацію владно-управлінських функцій, то діяльність громадських об'єднань є більш різноплановою, та згідно закону [1] являє собою систему правового, організаційного та соціального характеру, встановлену законодавчими нормами для задоволення суспільних (в т.ч. економічних, соціальних, культурних, екологічних) інтересів фізичних та юридичних осіб приватного права.

Значимість привернення уваги до діяльності громадських об'єднань підтверджується їх чисельністю. Так, за даними Державної служби статистики України, станом на 1 січня 2023 року в Україні було зареєстровано 99 556 громадських організацій, 28 757 професійних спілок, 27 091 релігійна організація, 26 846 благодійних організацій, 2 212 асоціації громадських об'єднань, 1 762 органи самоорганізації населення та 318 творчих спілок [2].

Від початку повномасштабного вторгнення Російської Федерації 24 лютого 2022 року Україна зіткнулася з екзистенційним викликом. Збройний конфлікт спричинив величезну хвилю внутрішніх і зовнішніх переміщень населення. За інформацією Міжнародної організації з міграції (МОМ) станом на грудень 2022 року близько 5,9 млн. українців, переважно жінок і дітей, були внутрішньо

переміщеними особами. Окрім того, як повідомило Управління ООН з координації гуманітарних питань (ОСНА), станом на 1 січня 2023 року понад 4,9 мільйона українців зареєструвалися для отримання тимчасового або іншого захисту в країнах Європи [2]. Однак, громадянське суспільство України виявило неабияку стійкість та адаптивність у цій складній ситуації.

Взаємодія громадських об'єднань із органами державної влади та місцевого самоврядування була та залишається акумулятором публічно значущих ідей, які формуються в ході перманентного суспільного розвитку з метою їх подальшої ретрансляції на владні державні інститути.

Статтею 22 Закону України «Про громадські об'єднання» визначено засади взаємодії громадських об'єднань з органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування:

- недопущення втручання органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб у діяльність громадських об'єднань, так само, як і втручання громадських об'єднань у діяльність органів державної влади, органів місцевого самоврядування, крім випадків, передбачених законом;

- можливість залучати громадські об'єднання до процесу формування і реалізації державної політики, вирішення питань місцевого значення, зокрема, шляхом проведення консультацій з громадськими об'єднаннями стосовно важливих питань державного і суспільного життя, розроблення відповідних проектів нормативно-правових актів, утворення консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів при органах державної влади та місцевого самоврядування, в роботі яких беруть участь представники громадських об'єднань;

- проведення в порядку, визначеному законодавством, обов'язкових консультацій з громадськими об'єднаннями щодо проектів нормативно-правових актів, які стосуються правового статусу громадських об'єднань, їх фінансування та діяльності.

Права громадських об'єднань в контексті взаємодії з органами державної влади та місцевого самоврядування наведені в таблиці. 1

Таблиця 1.

Права громадських об'єднань в контексті взаємодії з органами державної влади та місцевого самоврядування

ПРАВА ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ

- звертатися у порядку, визначеному законом, до органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб з пропозиціями (зауваженнями), заявами (клопотаннями), скаргами
- одержувати у порядку, визначеному законом, публічну інформацію, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації
- брати участь у порядку, визначеному законодавством, у розробленні проєктів нормативно-правових актів, що видаються органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування і стосуються сфери діяльності громадського об'єднання та важливих питань державного і суспільного життя

ПРАВА ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ ЗІ СТАТУСОМ ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ

- бути учасником цивільно-правових відносин, набувати майнові та немайнові права відповідно до законодавства
- здійснювати підприємницьку діяльність, якщо це передбачено статутом, або через створені в порядку, передбаченому законом, юридичні особи (товариства, підприємства), якщо така діяльність відповідає меті громадського об'єднання та сприяє її досягненню
- засновувати для досягнення статутної мети засоби масової інформації
- брати участь у здійсненні державної регуляторної політики відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»

Громадські об'єднання мають право реалізовувати свою мету (цілі) шляхом укладення між собою на добровільних засадах угод про співробітництво та/або взаємодопомогу, утворення громадських спілок, а також в інший спосіб, не заборонений законом; можуть здійснювати співробітництво з іноземними неурядовими організаціями та міжнародними урядовими організаціями з дотриманням законів України та міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України .

Вторгнення Росії 24 лютого 2022 року із подальшим запровадженням воєнного стану, не змогло зупинити процесу функціонування громадських об'єднань, хоча воєнний стан наклав значні обмеження на свободу слова. Наприклад, журналістам забороняється висвітлювати певні теми (дислокація військових частин, військової техніки та іншу інформацію, яка могла б стати у нагоді російським силам). Окрім того, ЗМІ зіткнулися з дилемою щодо повідомлень про корупцію, адже багато журналістів і правозахисних організацій вирішили призупинити публічну критику українського уряду та натомість

зосередитися на документуванні російських воєнних злочинів. Разом з тим громадські об'єднання допомагали й допомагають задовольняти матеріальні та інші потреби населення та навіть військових. Фінансова підтримка багатьох громадських ініціатив, що надавалася і надається донорськими організаціями, значно активізувалася діяльність благодійних фондів, волонтерських організацій у країні.

У 2022 та 2023 до закону України Про громадські об'єднання було внесено низку змін щодо обмеження щодо утворення і діяльності громадських об'єднань, зокрема заборонено функціонування громадських об'єднань, мета (цілі) або дії яких спрямовані на:

- ліквідацію незалежності України, зміну конституційного ладу насильницьким шляхом, порушення суверенітету і територіальної цілісності держави, підрив її безпеки, незаконне захоплення державної влади, пропаганду війни, насильства, на розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі, посягання на права і свободи людини, здоров'я населення, пропаганду російської імперської політики та її символіки, комуністичного та/або націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів та їхньої символіки, порушення рівноправності громадян залежно від їх раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками;

- поширення відомостей, що містять виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, у тому числі шляхом представлення збройної агресії Російської Федерації проти України як внутрішнього конфлікту, громадянського конфлікту, громадянської війни, заперечення тимчасової окупації частини території України;

- пропаганду російського нацистського тоталітарного режиму, збройної агресії Російської Федерації проти України, символіки воєнного вторгнення російського нацистського тоталітарного режиму в Україну, забороняються [1].

Громадські об'єднання не можуть мати воєнізованих формувань.

Громадським об'єднанням не можуть надаватися владні повноваження, крім випадків, передбачених законом.

У підсумку зазначимо, що незалежно від суспільно-політичних та безпекових викликів, взаємодія українців, які виконують владні функції, та українців, які представляють активних громадян, може стати ефективним ресурсом, на шляху побудови громадянського суспільства тільки тоді, коли вона формуватиметься на принципах чесної, раціональної, відкритої співпраці з додержанням усіх законодавчо встановлених норм.

Список використаних джерел:

1. Про об'єднання громадян: Закон України від 22 березня 2012 р. № 4572-VI. База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#n293> (дата звернення: 22.08.2024).
2. Індекс сталості організацій громадянського суспільства. Звіт по Україні. Жовтень 2023 / Український незалежний центр політичних досліджень (УНЦПД). URL: https://ucipr.org.ua/images/files/1864/1864_file.pdf

